

Utrecht, 6 juni 2016

Internetconsultatie Instemmingsbevoegdheid medezeggenschap funderend onderwijs op hoofdlijnen begroting

Met het wetsvoorstel wordt beoogd de inspraak van de medezeggenschap op het financieel beleid van het schoolbestuur te versterken. Een sterke positie van de medezeggenschapsraad bij het bepalen van het financieel beleid draagt bij aan meer transparantie en aan zeggenschap over de financiën. Ouders & Onderwijs herkent zich in belangrijke mate in deze gedachtegang.

Ten aanzien van het wetsvoorstel licht Ouders & Onderwijs graag een aantal punten uit die voor ouders van belang zijn:

1. Versterking van medezeggenschap op school
2. Hoofdlijnen van de begroting
3. Financiële expertise en scholing
4. Adviesrecht meerjarenbeleid

ad 1. Versterking van de medezeggenschap op school

Het voorliggende wetsvoorstel vloeit voort uit de gedachte om de informatiepositie en deskundigheid van de medezeggenschap op school te versterken. Ouders & Onderwijs onderschrijft deze gedachte. Meer zeggenschap over de hoofdlijnen van de begroting voor de medezeggenschap op school versterkt de positie van de medezeggenschap op school.

In de praktijk zal de instemmingsbevoegdheid veelal toekomen aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Hierdoor wordt de GMR ook een gelijkwaardige gesprekspartner wat betreft de financiën. Naar de inschatting van Ouders & Onderwijs kan het wetsvoorstel bijdragen aan meer transparante en toegankelijke informatie voor de medezeggenschap en diens geledingen. Immers dient het schoolbestuur voor het verkrijgen van de vereiste instemming meer rekening te houden met de vertegenwoordigers van de gehele schoolgemeenschap. Volgens Ouders & Onderwijs draagt toegankelijke informatie en de gelijkwaardige rol van schoolbestuur en medezeggenschap indirect bij aan het gezamenlijk gesprek over het schoolbeleid.

ad 2. Hoofdlijnen van de begroting

Ouders & Onderwijs ervaart grote verschillen op scholen bij de invulling van de medezeggenschap. De Wet medezeggenschap op scholen (WMS) biedt houvast, en daarbinnen ook ruimte om de medezeggenschap binnen de school vorm te geven op een wijze die bij die context past. De (G)MR

bespreekt met het schoolbestuur naast een aantal vaste onderwerpen ook onderwerpen die lokaal of regionaal aandacht vragen. De onderwerpen onderwijs, huisvesting & beheer, investeringen en personeel zijn doorgaans de belangrijkste invalshoeken op het financieel beleid. Naar de inschatting van Ouders & Onderwijs zijn de 'hoofdpijnen op de begroting' hiermee in de Memorie van Toelichting voldoende ingekleurd. Dit geeft schoolbesturen voldoende ruimte om samen met de medezeggenschap op school het financieel beleid vorm te geven.

De noodzaak om als schoolgemeenschap in te spelen op ontwikkelingen legitimeert grotendeels de afwegingen die een schoolbestuur, al dan niet via de medezeggenschap, maakt. Ter illustratie kan leerlingendaling als praktijkvoorbeeld genoemd worden. Ouders & Onderwijs ontvangt via ouders positieve signalen over schoolbesturen die op bovenschools niveau afspraken maken in de strijd tegen leerlingendaling. Daarbij is dan uiteraard ook de vertaling naar het financieel beleid aan de orde.

Ouders & Onderwijs pleit op basis van het geschetste beeld niet voor verdere inkadering van de hoofdpijnen. Het beleid gevoerd op scholen kan namelijk nooit afzonderlijk van de begroting gelezen worden. De meerwaarde ligt in het gezamenlijk gesprek tussen ouders, personeel en het schoolbestuur over de financiële voornemens en het beleid dat past bij de schoolgemeenschap.

ad 3. Financiële expertise en scholing

Ouders & Onderwijs heeft al signalen ontvangen van in de medezeggenschap actieve ouders over de deskundigheid en expertise die met de toepassing van het voorliggende wetsvoorstel van ouders wordt gevraagd. De instemmingsbevoegdheid schrikt ouders af, omdat deze een hoge mate van financiële expertise veronderstelt. Ouders & Onderwijs ziet in de praktijk toenemende professionalisering van de medezeggenschap. Aan de andere kant ziet Ouders & Onderwijs ook een afnemende belangstelling voor een zetel in de medezeggenschapsraad. Op veel scholen worden geen verkiezingen gehouden door een gebrek aan belangstelling.

Het instemmingsrecht op de begroting versterkt de noodzaak van scholing van medezeggenschapsouders, zodat zij niet verdrinken in hun nieuwe taak en in het doorgronden van de financiële stukken. Ouders & Onderwijs neemt graag, samen met het project Versterking Medezeggenschap, de rol op zich om (G)MR-en te informeren over op welke wijze zij (basale) vragen kunnen en durven stellen bij de schoolbegroting, over de context waarbinnen het financiële beleid begrepen kan worden en over hoe het informatierecht van de (G)MR kan bijdragen aan het gesprek over het voorgenomen beleid.

ad 4. Adviesrecht financieel meerjarenbeleid

Door het voorliggende wetsvoorstel over het instemmingsrecht, dat doorgaans zal toekomen aan de GMR, vervalt het adviesrecht van de MR op het meerjarig financieel beleid. Ouders & Onderwijs stelt in

vraag hoe het instemmingsrecht op hoofdlijnen van de begroting op bovenschools niveau zich verhoudt tot de inspraak van de medezeggenschapsraad op schoolniveau. Afgezien van een summier informatierecht heeft de medezeggenschapsraad straks geen formele inspraak meer op het eigen meerjarig financieel beleid. Ouders & Onderwijs bepleit instandhouding van het adviesrecht, zodat binnen de vastgestelde kaders op de hoofdlijnen van de begroting, de lokale medezeggenschapsraad zeggenschap behoudt over het meerjarig financieel beleid van de school en de schoolbegroting.

Ouders & Onderwijs